

Predmet C-230/21**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

9. travnja 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (Vijeće za sporove u vezi sa strancima, Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

6. travnja 2021.

Tužiteljica:

X, u vlastito ime i u svojstvu zakonske zastupnice svoje maloljetne djece Y i Z,

Tuženik:

Belgische Staat (Belgijska Država)

Predmet glavnog postupka

Tužiteljica je Raadu voor Vreemdelingenbetwistingen (Vijeće za sporove u vezi sa strancima) podnijela dvije tužbe za poništenje odluka ovlaštenog predstavnika ministra socijalne skrbi i javnog zdravlja te azila i migracija od 17. ožujka 2020., kojima joj je on odbio izdati, kao prvo, vizu u svrhu spajanja s njezinom kćeri kojoj je u Belgiji priznat status izbjeglice, i, kao drugo, humanitarnu vizu za oba njezina maloljetna sina.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje pojma „maloljetnik bez pratnje” u smislu članka 2. točke (f) u vezi s člankom 10. stavkom 3. točkom (a) Direktive 2003/86.

Prethodna pitanja

Treba li pravo Unije, osobito članak 2. točku (f) u vezi s člankom 10. stavkom 3. točkom (a) Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji, tumačiti na način da izbjeglica koji je „maloljetnik bez pratnje” i boravi u državi članici mora, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, biti „neoženjen/neudana”, kako bi imao pravo na spajanje sa srodnicima u prvom stupnju u izravnoj uzlaznoj liniji?

U slučaju potvrdnog odgovora: Može li se za maloljetnog izbjeglicu, čiji se brak, koji je sklopljen u inozemstvu, ne priznaje zbog razloga javnog poretka, smatrati da je „maloljetnik bez pratnje” u smislu članka 2. točke (f) i članka 10. stavka 3. Direktive Vijeća 2003/86/EZ?

Navedene odredbe prava Unije

Članak 2. točka (f) i članak 10. stavak 3. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji

Članci 7. i 24. Povelje Europske unije o temeljnim pravima

Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva

Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu od 3. travnja 2014. o smjernicama za primjenu Direktive 2003/86/EZ o pravu na spajanje obitelji

Navedene nacionalne odredbe

Članak 9., članak 10. stavak 1. podstavak 1. točka 7., članak 13. i članak 61/14 Zakona od 15. prosinca 1980. o pristupu državnom području, boravku, nastanjenju i udaljavanju stranaca (u daljnjem tekstu: Zakon o strancima)

Članci 21., 27. i 35. Wetboek van internationaal privaatrecht (Zakonik o međunarodnom privatnom pravu, u daljnjem tekstu: WIPR)

Kratak prikaz činjeničnog stanja i postupka

- 1 Tužiteljčina kći (rođena 2. veljače 2001.) vjenčala se, kao maloljetnica, u prosincu 2016. u Libanonu s Y. B.-om, koji je imao važeću dozvolu boravka u Belgiji.

- 2 U Belgiju je došla u kolovozu 2017. Dienst Vreemdelingenzaken (Ured za azil i useljavanje) nije priznao njezin brak zbog toga što je riječ o dječjem braku, koji nije u skladu s javnim poretkom. U rujnu 2018. priznat joj je status izbjeglice.
- 3 Tužiteljica je u prosincu 2018. pri belgijskom predstavništvu u Bejrutu (Libanon) zatražila vizu koja se izdaje u svrhu spajanja obitelji, kako bi se pridružila svojoj kćeri u Belgiju, i dvije humanitarne vize za svoje maloljetne sinove.
- 4 Ovlašteni predstavnik ministra socijalne skrbi i javnog zdravlja te azila i migracija (u daljnjem tekstu: ministar) odbio je, u lipnju 2019., izdati vizu koja se izdaje u svrhu spajanja obitelji i humanitarne vize za tužiteljčine sinove. Ove je odluke u studenome 2019. poništilo Vijeće za sporove u vezi sa strancima.
- 5 Ovlašteni predstavnik ministra donio je u ožujku 2020. nove odluke kojima su zahtjevi ponovno odbijeni. Smatrao je, u biti, da je kćer u državi porijekla sklopila valjan brak, u smislu članka 27. WIPR-a, i stoga je nesporno da je u svojoj državi porijekla već zasnovala vlastitu obitelj te, slijedom toga, već prije svojega dolaska u Belgiju nije više pripadala užoj obitelji svojih roditelja. Bilo bi diskriminatorno i proturječno smatrati da ona još uvijek pripada užoj obitelji i da joj se zbog toga dopusti da joj se pridruže roditelji.

Bitni argumenti stranaka glavnog postupka

- 6 Prema mišljenju ovlaštenog predstavnika ministra, tužiteljica ne ispunjava uvjete iz članka 10. stavka 1. podstavka 1. točke 7. Zakona o strancima (ili iz članka 10. stavka 3. točke (a) Direktive 2003/86), zato što njezina kći, zbog braka koji je valjano sklopila prije svojega dolaska u Belgiju, više nije pripadala užoj obitelji svojih roditelja. Naime, u skladu s člankom 10. stavkom 1. podstavkom 1. točkom 4. Zakona o strancima i člankom 4. stavkom 1. Direktive 2003/86, užu obitelj čine supružnici i maloljetna neoženjena/neudana djeca.
- 7 Tužiteljica u biti ističe da se ni Zakonom o strancima ni Direktivom 2003/86 ne zahtijeva da njezina kći bude neudana. Štoviše, brak njezine kćeri nije priznat u Belgiji. Prema tužiteljčinu mišljenju, da bi imala pravo na spajanje sa svojim roditeljima, njezina kći mora samo biti maloljetna i bez pratnje u smislu članka 2. točke (f) Direktive 2003/86, što je slučaj u ovom predmetu.

Kratak prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 8 Sud koji je uputio zahtjev u biti smatra da se Sud, koliko je poznato, još nije trebao izjasniti o tome mora li (maloljetni) sponzor, koji ima status izbjeglice, biti „neoženjen/neudana”.
- 9 Iz sudske prakse Suda (presuda od 13. studenoga 1990., Marleasing, C-106/89, t. 8.) proizlazi da pojmove iz Zakona o strancima koji se odnose na spajanje obitelji treba, koliko je to moguće, tumačiti s obzirom na Direktivu 2003/86.

- 10 Čini se da situacija tužiteljčine kćeri odgovara situaciji u kojoj se nalazi „maloljetnik bez pratnje” u smislu članka 10. stavka 3. točke (a) u vezi s člankom 2. točkom (f) Direktive 2003/86, s obzirom na to da ta Direktiva ne sadržava nikakve naznake u pogledu bračnog statusa osobe na koju se odnosi, kada je sponzor kojemu je priznat status izbjeglice „maloljetnik bez pratnje”. Iako je kći sklopila brak sa svojim sadašnjim „partnerom” 2016. u Libanonu, belgijska tijela ne priznaju ovaj (dječji) brak.
- 11 Sud koji je uputio zahtjev upućuje na to da, prema tuženikovu mišljenju, „maloljetna djeca” u smislu članka 4. Direktive 2003/86 ne smiju biti oženjena/udana da bi došla u obzir za spajanje sa sponzorom koji boravi u državi članici te da je stoga diskriminatorno i proturječno ako bi se oženjenoj/udanoj maloljetnoj osobi kojoj je priznat status izbjeglice ipak dopustilo da joj se pridruže njezini roditelji.
- 12 Stoga sud koji je uputio zahtjev želi od Suda doznati podrazumijeva li pojam izbjeglice koji je „maloljetnik bez pratnje” to da on mora biti „neoženjen/neudana” kako bi imao pravo na spajanje sa srođnicima u prvom stupnju u izravnoj uzlaznoj liniji – iako se to ne navodi u definiciji iz Direktive 2003/86 – i kakvo je, u pogledu definicije pojma „maloljetnik bez pratnje”, značenje braka koji je sklopljen u inozemstvu, ali nije priznat.